

Kanadská

24/07

29. novembra

mozaika

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Kanada na pomoc Bangladéšu

Kanada venuje 3 milióny kanadských dolárov na pomoc Bangladéšu, ktorý zasiahol cyklón Sidr. V utorok to oznámil minister zahraničných vecí Maxime Bernier a ministerka pre medzinárodnú spoluprácu Beverly J. Oda. „Kanadská vláda bude spolupracovať s ďalšími partnermi, aby pomohla ľuďom zasiahnutým touto prírodnou katastrofou,“ dodal Maxime Bernier. Kanada už minulý piatok reagovala na výzvu Červeného kríža a okamžite prispela čiastkou 250 000 dolárov. Bangladéš predstavuje pre Kanadu významného partnera rozvojovej pomoci a iba v tomto roku krajina dostala od Kanady čiastku 59 miliónov kanadských dolárov na udržateľný rozvoj a sociálne programy.

www.international.gc.ca

Britská Kolumbia upravuje vzťahy s Indiánmi

21. novembra oznámil premiér kanadskej provincie Britská Kolumbia Gordon Campbell uzavretie významnej dohody s indiánskym kmeňom Maa-nulth. Vďaka nej by sa malo približne 2 000 príslušníkov kmeňa viac podieľať na rozhodovaní o vlastnom osude. Cieľom je tiež zlepšenie ekonomickej situácie a stabilizácia vzťahov s väčšinou populáciou. Súčasťou tejto „konečnej dohody“ je jednorazová platba 73,1 milióna dolárov, ročný podiel na výnose z daní vo výške približne 1,2 milióna dolárov na obdobie 25 rokov a odovzdanie 24 550 hektárov pôdy do vlastníctva kmeňa. Indiáni žijúci v západnej časti ostrova Vancouver budú môcť sami rozhodovať o využívaní prírodného bohatstva na svojom území (predovšetkým lesov), budú tu zrušené indiánske rezervácie a postupne sa zrušia výnimky oslobodzujúce Indiánov od platenia daní. Po schválení parlamentom provincie musí dohodu schváliť ešte federálna vláda a parlament. Federálne inštitúcie sa rokovaní od začiatku aj zúčastňovali. V ten istý deň, 21. novembra, rozhodol Najvyšší súd Britskej Kolumbie, že iný indiánsky kmeň - Tsilhqot'in – má nárok na pôdu s rozlohou 2 000 kilometrov štvorcových v okrese Chilcotin. Kanadské médiá citujú právneho zástupcu Indiánov, ktorý uviedol, že 3 000 príslušníkov kmeňa neplánuje úplne zrušiť využívanie prírodných zdrojov na svojom území, požadujú však, aby bolo šetrnejšie k životnému prostrediu. Súčasťou rozsudku je totiž rozhodnutie, že provinciálny zákon o lesníctve sa na územia vo vlastníctve Indiánov nevzťahuje.

www.gov.bc.ca

Kanadská univerzita s najväčším počtom objavov

Québecká Univerzita Sherbrooke je jednoznačne na prvom mieste v počte objavov a patentov. Len za rok 2007 sa táto univerzita môže pochváliť 96 objavmi, 330 patentmi, 26 založenými spoločnosťami a 248 poskytnutými licenciami. Objavy profesorov univerzite priniesli čiastku 100 miliónov dolárov, z ktorých sa 50 % investuje do ďalších výskumov. Takmer každý druhý vynález nájde okamžité využitie v priemysle. Medzi takéto napríklad patrí ACELPT, technológia na kompresiu hovoreného signálu (v súčasnosti používaná 2,4 miliardy zákazníkov), injekčná striekačka bez ihly alebo program so systémom znakového jazyka pre nepočujúcich. S univerzitou sú spokojní aj študenti, ktorí podľa výskumov spoločnosti The Strategic Council oceňujú predovšetkým praktickú formu vyučovania, ktorá ich pripravuje na budúce povolania.

www.usherbrooke.ca

Na severe Kanady vzniká obrovský národný park

Kanadský minister životného prostredia John Baird a minister pre indiánske záležitosti a rozvoj severu Chuck Strahl 21. novembra oznámili, že vláda začne chrániť územie s rozlohou 100 000 km² na severe krajiny, kde sa nachádzajú ekologicky cenné oblasti tajgy a tundry. Po prechodnom päťročnom období, kedy bude v tejto časti

Severozápadných teritórií zakázaná ťažba uránu, ropy a ďalších nerastných surovín, by mohol byť na tretine tohto územia vyhlásený národný park. Konkrétne pôjde o oblasť okolo východného ramena

Veľkého jazera otrokov a rieky Ramparts (na obrázku je McLeodov záliv, foto: D. Mulders). Vznikol by tu jeden z najväčších národných parkov v Severnej Amerike. Kanadský minister životného prostredia zdôraznil, že okrem prírodných ekosystémov tu chce vláda chrániť

aj unikátne kultúrne dedičstvo pôvodných obyvateľov. Nachádza sa tu celý rad archeologických pamiatok a posvätné pohrebiská. Zvyšné dve tretiny nového chráneného územia by sa mali stať prírodnou rezerváciou riadenou priamo pôvodnými obyvateľmi. www.ec.gc.ca

Sviatok sv. Kataríny: zoznamovanie sa slobodných

Originálny spôsob zoznamovania sa mladých slobodných ľudí poznajú v Kanade. Tradícia, ktorá je rozšírená predovšetkým v provincii Québec,

sa viaže ku svätej Kataríne, patrónke nevydatých žien. 25. novembra by totiž mali podľa zvyku súťažiť mladé nevydaté ženy a muži v originálnej disciplíne, aby sa zoznámili a spoznali. Každá dvojica má za úlohu vytvoriť z rozpustenej karamelovej hmoty, ktorá sa leje do snehu, čo najkrajší výtvor, pokým hmota nestvrdne. Spomienkou na tento deň zostane určite

ulepené oblečenie a vlasy od karamelu, možno aj nejaké zamilované srdce, čo kedysi býval hlavný účel tohto zhromaždenia v riedko obývanom Québecu, ktorý neponúkal príliš veľa možností na zoznámenie. Dnes táto tradícia, ktorá sa datuje od 17. storočia s príchodom Marguerite Bourgeoys, jednej zo zakladateľov Montrealu, pretrváva hlavne na vidieku a často je spojená so snehovými radovánkami. www.culture.ca

Nadácia Jeanne Sauvé: štipendijný program

Nadácia Jeanne Sauvé ponúka mladým ľuďom, ktorí majú aspoň bakalársky titul, štipendium (The Sauvé Scholars Program) vo výške približne 30 000 kanadských dolárov, čo uhradí ročné štúdium na univerzite McGill, ubytovanie a stravovanie, dopravu a všetky doplnkové aktivity. Motivovaní záujemcovia schopní viesť ostatných musia mať menej ako tridsať rokov, na oblasti predchádzajúceho štúdia nezáleží. Štipendisti sa počas pobytu stretávajú na seminároch so známymi novinármi, politickými, akademickými, obchodnými aj kultúrnymi osobnosťami a počas štúdia v Montreale alebo bezprostredne po jeho skončení vypracovávajú záverečný projekt. Prihlášky musí nadácia dostať najneskôr 31. decembra, prípadné otázky adresujte na Dr. Fredericka Lowyho na adrese frederick.lowy@sauvescholars.org, viac informácií nájdete na www.sauvescholars.org.

KVÍZ O KANADE

Kto postavil prvú kanadskú železnicu a v ktorom roku?

(Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: Firmy platia provinciám daň z príjmu vo výške 10 % (Alberta) až 17 % (Nový Brunšvik, Manitoba a Saskatchewan).